

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJOS
VYSTOMOJO BENDRADARBIAVIMO IR PARAMOS DEMOKRATIJAI PROGRAMA

PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO ATMINTINĖ

TURINYS

IŽANGA	1
BENDROJI INFORMACIJA.....	2
VIEŠINIMAS.....	3
FINANSINIAI REIKALAVIMAI	4
ATASKAITOS RENGIMAS IR TEIKIMAS	9
SVARBŪS DOKUMENTAI.....	10

IŽANGA

Atmintinė skirta projektų vykdytojams, įgyvendinantiems Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programos (toliau – Programa) lėšomis finansuojamus projektus.

Atmintinėje pateikiame bendrąją informaciją ir pagrindinius reikalavimus, kaip tinkamai įgyvendinti projektą, dalijamės praktiniais patarimais, atkreipiame dėmesį į dažniausiai daromas klaidas vykdant projektą.

- Projekto vykdytojo įsipareigojimai ir teisės yra nustatytos Projekto įgyvendinimo sutartyje (toliau – Sutartis);
- išsami informacija pateikta Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vystomojo bendradarbiavimo veiklos įgyvendinimo ir humanitarinės pagalbos teikimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas), patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 278 „Dėl valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vystomojo bendradarbiavimo veiklos įgyvendinimo ir humanitarinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programos įgyvendinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2014 m. balandžio 17 d. įsakymu Nr. V-62 „Dėl Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programos įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Tikimės, kad pateikta informacija bus naudinga, palengvins projekto administravimą, užtikrins sklandų bendradarbiavimą ir padės įgyvendinti projektą taip, kaip numatyta Sutartyje.

Minėtus tvarkos aprašus, reikalingas dokumentų formas ir kitą aktualią informaciją galite rasti interneto svetainėje www.orangeprojects.lt, teisinės informacijos skiltyje, ir interneto svetainėje www.cpva.lt, Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektų dokumentų skiltyje.

Atmintinėje vartojamos santrumpos:

Ataskaita – tarpinė / galutinė projekto vykdymo ataskaita.

Finansinė ataskaita – tarpinės / galutinės projekto vykdymo ataskaitos priedas (finansinė ataskaita pagal skirtų lėšų panaudojimą ir išlaidas pagrindžiančius dokumentus).

Institucija – projektą administruojanti institucija (Centrinė projektų valdymo agentūra, toliau – CPVA, arba Užsienio reikalų ministerija, toliau - Ministerija).

Nuosavas indėlis – finansavimo šaltiniai, kuriuos projekto vykdytojas įsipareigojai skirti projektui įgyvendinti: projekto vykdytojo nuosavos lėšos ir/arba projekto partnerio (-ių) ir/ arba kitų projektą finansuojančių subjektų finansinis įnašas projekto sąmatoje nurodytoms projekto tinkamoms finansuoti išlaidoms apmokėti.

Rekomendacijos:

- visada vadovaukitės minėtais tvarkos aprašais, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais;
- atidžiai perskaitykite Sutartį ir jos priedus: visas Sutarties sąlygas, teises ir įsipareigojimus įvertinkite ir svarstykite Sutarties derinimo su projektą administruojančia institucija metu;
- laikykitės Sutarties sąlygų ir Sutartyje nurodytų terminų;
- nelaukite paskutinės dienos: laiku išspręskite kilusias problemas, informuokite apie projekto vykdymo metu atsiradusius pasikeitimus;
- visus su projekto įgyvendinimu susijusius klausimus derinkite ir aptarkite su Institucijos darbuotoju, atsakingu už Jūsų projekto priežiūrą;
- ***klauskite, konsultuokitės, tarkitės... mes pasirengę padėti!***

2

BENDROJI INFORMACIJA

Projektas turi būti įgyvendintas taip, kaip numatyta Sutartyje ir jos prieduose, taip pat papildomame susitarime ir jo prieduose (jei jie yra). Projektas laikomas baigtu, kai yra įvykdyti visi Sutarties įsipareigojimai ir pasirašytas veiklų įgyvendinimo patvirtinimo aktas.

Apie projekto metu vykstančius renginius būtina iš anksto informuoti už projekto priežiūrą atsakingą Institucijos darbuotoją, o renginio metu sudaryti renginio dalyvių sąrašą. Institucijos darbuotojai, jei gaunamas projekto vykdytojo kvietimas, mielai dalyvauja projektų renginiuose.

Projekto veikla turi būti įgyvendinta, mokėjimai atlikti ir rezultatai pasiekti per Sutartyje nurodytą laikotarpį.

Projekto įgyvendinimo laikotarpiu projekto vykdytojas motyvuotu raštišku prašymu gali kreiptis į Instituciją dėl Sutarties pakeitimo. Sprendimą dėl Sutarties pakeitimo priima Ministerijos Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos teikimo komisija. Pasibaigus projekto įgyvendinimo terminui, Sutarties keisti negalima.

Papildomas susitarimas gali būti sudaromas, kai: būtina pakeisti projekto įgyvendinimo laikotarpį; keičiasi projekto veiklos, darančios esminę įtaką projekto įgyvendinimui; siūloma įgyvendinti Sutartyje nenumatytą veiklą; numatytų veiklos rūšių finansavimas nukrypsta nuo planuotos sumos daugiau kaip 15 procentų; atsiranda kitų nenumatytų aplinkybių, dėl kurių būtina iš esmės keisti Sutarties sąlygas.

Projekto vykdytojas gali atlikti projekto pakeitimus, neturinčius esminio poveikio projekto apimčiai, tikslams ir uždaviniams pasiekti, tik iš anksto gavęs Institucijos pritarimą (būtinai motyvuotas vykdytojo prašymas).

Be Institucijos sutikimo negalima atlikti jokių Sutarties sąlygų pakeitimų.

Rekomendacijos:

- informuokite Instituciją apie projekto vykdymo eigą;
- realiai įvertinkite ir pagrįskite Sutarties sąlygų keitimo poreikį;
- apie bet kokius projekto įgyvendinimo plano, sąmatos vykdymo, personalo ir / ar kitus Sutarties sąlygų pakeitimus nedelsiant informuokite už projekto priežiūrą atsakingą Institucijos darbuotoją;
- Sutarties keitimą inicijuokite laiku, nelaukite projekto įgyvendinimo pabaigos, palikite pakankamai laiko būtinoms procedūroms;
- raštus ir kitus projekto dokumentus Institucijai pateikite kartu su lydraščiu Jums patogiu būdu - elektroniniu paštu arba registruotu paštu, arba pristatykite asmeniškai į Instituciją. Lydraštyje nurodykite projekto vykdytojo pavadinimą, projekto numerį ir pavadinimą, pridedamus dokumentus.

Pagrindinės klaidos:

- neinformuojama arba pavėluotai informuojama apie nukrypimus nuo projekto veiklos plano ir poreikį keisti Sutartį;
- neinformuojama arba pavėluotai informuojama apie nukrypimus nuo projekto sąmatos ir/arba laiku nesikreipiama dėl projekto sąmatos keitimo;
- nesilaikoma sutartyje numatytų išipareigojimų (pvz., neteikiama informacija apie renginius, laiku nepateikiamos ataskaitos ir/ ar kiti dokumentai, ataskaitoje nepateikiami renginių dalyvių sąrašai);
- neinformuojama arba pavėluotai informuojama apie vykdytojo rekvizitų (pvz., banko sąskaitos) ar kontaktinių duomenų pasikeitimus.

3

VIEŠINIMAS

Informavimas apie įgyvendinamo projekto tikslus, veiklą ir pasiektus rezultatus yra svarbi projekto įgyvendinimo dalis. Viešindami projektą kartu formuojate pozityvų atstovaujamos institucijos ar organizacijos įvaizdį.

Projektas privalo būti viešinamas ir Lietuvoje, ir valstybėse partnerėse (jei yra). Rekomenduojame vadovautis Vystomojo bendradarbiavimo komunikacijos gairėmis.

Teisė rinktis viešinimo priemones paliekama patiems projektų vykdytojams, tačiau viešinimo priemonės, kurios buvo numatytos projekto paraiškoje ir sąmatoje, turi būti įgyvendintos. Projekto įgyvendinimo metu rekomenduojame viešinimo veiklą ir / ar priemones papildomai aptarti ir derinti su atsakingu Institucijos darbuotoju.

Vykdam projektą Institucija gali prisidėti prie jo viešinimo ir skelbti Jūsų pateiktus pranešimus spaudai kartu su vaizdine medžiaga interneto svetainėse www.urm.lt ir www.orangeprojects.lt.

Visa projekto lėšomis sukurta medžiaga ir priemonės turi būti pažymėtos Ministerijos logotipu ir Programos ženklu. Taip pat turi būti nurodyta, kad „Projektas finansuojamas iš Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programos lėšų“.

Rekomendacijos:

- parengti bent du pranešimus spaudai, informuojančius apie projekto pradžią, tikslus, jo vykdytoją ir partnerius (jei yra), apie įgyvendintą veiklą ir pasiektus rezultatus;

- jeigu yra pagrįstas poreikis, gali būti naudojamos smulkios viešinio priemonės: bukletai, plakatai, kalendoriai, rašikliai, marškinėliai ir kt.;
- įgyvendinant infrastruktūros gerinimo / plėtros projektus statybos vietoje rekomenduojame pastatyti informacinį stendą;
- teikiant informaciją apie projektą suinteresuotoms institucijoms, asmenims ir / ar žiniasklaidos atstovams, siūlome visada pateikti tokią formuluotę: „Projektas [PAVADINIMAS] skirtas [nurodyti tikslą]. Projektą įgyvendina [organizacijos PAVADINIMAS, jei yra, nurodyti projekto partnerius]. Projektas finansuojamas iš [Lietuvos/Užsienio reikalų ministerijos] Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programos lėšų.“;
- rinkti ir naudoti *sėkmės istorijas* – naudos gavėjų vaizdingus atsiliepimus, išpūdžius, citatas ir pasakojimus, kam buvo skirtas projektas, kokį poveikį jiems turėjo jo įgyvendinimas, kaip pasikeitė jų gyvenimas, kas buvo naudinga, koks būtų tęstinumo poreikis ir pan.;
- fiksuoti ir pateikti Institucijai įdomias projekto įgyvendinimo akimirkas ir naudoti veiklą bei rezultatus iliustruojančią *vaizdinę medžiagą* – nuotraukas, vaizdo reportažus. Projektų vykdytojų pateiktą vaizdinę medžiagą ir sėkmės istorijas Užsienio reikalų ministerija pagal poreikį naudoja viešindama informaciją apie konkretų projektą, vystomąjį bendradarbiavimą valstybės partnerėse ir kitais tikslais (rengiamos parodos, leidžiami leidiniai ir kt.). Vaizdinę medžiagą prašome pateikti įgyvendinant projektą ir kartu su Ataskaita Jums patogiu būdu – prie Ataskaitos pridėti CD / DVD, siųsti el. paštu, naudotis persiuntimo programomis (pvz., WeTransfer). Prašome pagal galimybes pateikti kokybiškas, aukštos rezoliucijos nuotraukas.

Pagrindinės klaidos:

- nenaudojami arba netinkamai naudojami Programos ir Ministerijos logotipai;
- spausdintoje ar skaitmeninėje medžiagoje nenurodomas finansavimo šaltinis;
- nenurodomi projekto partneriai;
- viešinio priemonės nepažymimos Ministerijos ir Programos logotipais;
- Ministerijos skirtos lėšos naudojamos viešinio priemonėms, nenumatytais paraiškos sąmatoje;
- su Ataskaita nepateikiama vaizdinė medžiaga;
- projektai viešunami atsainiai, tik formaliai;
- viešinio veikla neaprašyta Ataskaitoje, neišsaugomi viešinio veiklos pavyzdžiai.

4

FINANSINIAI REIKALAVIMAI

Lietuvoje registruoti subjektai dokumentus turi tvarkyti pagal Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme pateiktus reikalavimus.

Projektui įgyvendinti Ministerijos skirtas lėšas galima naudoti tik Sutartyje numatytam projektui įgyvendinti ir tik Sutarties sąmatoje numatytais išlaidoms apmokėti.

Projekto vykdytojas gali atidaryti ir naudoti atskirą banko sąskaitą projekto lėšoms administruoti, tačiau tai nėra privaloma.

Išlaidų tinkamumo terminas

Išlaidos gali būti patirtos projekto vykdytojo ir/arba partnerio (-ių) ir tik projekto veiklų įgyvendinimo laikotarpiu (jeigu Sutartyje nenumatyta kitaip).

Visus su projekto vykdymu susijusius pirkimus, mokėjimo pavedimus ir kitus finansinius veiksmus projekto vykdytojas ir/arba projekto partneris privalo atlikti ne anksčiau ir ne vėliau kaip Sutartyje numatyti projekto veiklų įgyvendinimo terminai. Jei projektas vykdomas ilgiau nei vienus metus, kiekvienų metų projekto veiklų pradžios ir pabaigos datos nurodomos Sutartyje. Tai reiškia, kad turi būti patirtos, apmokėtos ir į projekto vykdymo finansinę ataskaitą įtrauktos visos atitinkamų metų Projekto sąmatoje numatytos projekto išlaidos.

Visos į finansinę ataskaitą įtraukiamos išlaidos (tiek finansuojamos Programos lėšomis, tiek iš nuosavo indėlio patiriamos) turi būti pagrįstos išlaidų patyrimo ir jų apmokėjimo dokumentais.

Nuosavo indėlio užtikrinimas

Projekto vykdytojas ir/ar partneris privalo užtikrinti nuosavą indėlį, jei jis numatytas Sutartyje. Projekto sąmatoje numatyta minimali nuosavo indėlio procentinė dalis turi būti išlaikyta įgyvendinant projektą, t. y. nuosavo įnašo procentinė dalis negali būti mažesnė nei buvo numatyta projekto Sutartyje ir sąmatoje. Nustatant iš Programos lėšų projektui išmokamą tinkamų finansuoti išlaidų sumą, įvertinama, ar buvo užtikrinta minimali nuosavo indėlio procentinė dalis, numatyta Sutartyje (jei taikoma).

Valiutos keitimo kursas

Komandiruotės išlaidos užsienio valiuta apskaičiuojamos pagal išvykimo į tarnybinę komandiruotę į užsienio valstybę dieną galiojusį Lietuvos banko nustatytą euro ir užsienio valiutos santykį. Ant išlaidas pagrindžiančio dokumento būtina nurodyti valiutos keitimo kursą, datą ir sumą eurais. Jeigu darbuotojas komandiruotės metu patirtas išlaidas apmoka savo lėšomis, turi būti pildoma ir Institucijai pateikiama avansinės apyskaitos kopija.

Jeigu išlaidas pagrindžiantis dokumentas yra ne lietuvių kalba arba finansinė operacija vykdyta kita nei eurais valiuta, ant pagrindžiančio dokumento lietuvių (užsienio šalių vykdytojų atveju – anglų) kalba turi būti nurodyta išlaidų rūšis (-ys), išlaidų suma eurais ir mokėjimo dienos oficialus Lietuvos banko valiutos keitimo kursas, o jeigu valiuta keista banko įstaigoje, pridedamas valiutos keitimą patvirtinantis dokumentas. Jeigu reikia, įrašomi papildomi aiškinamieji įrašai.

Pridėtinės vertės mokestis

Pridėtinės vertės mokestis, kurį projekto vykdytojas ir/arba partneris gali susigrąžinti, nėra tinkamos projekto išlaidos, jos negali būti įtraukiamos į Ataskaitą ir kompensuojamos Programos lėšomis. Projekto vykdytojas ir/arba partneris, kuris yra PVM mokėtojas, turi Institucijai pateikti aiškinamąjį raštą dėl PVM (ne)susigrąžinimo.

Projekto vykdytojas, įsiregistravęs PVM mokėtoju ar išsiregistravęs iš PVM mokėtojų registro, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per sutartyje numatytą terminą Institucijai turi pateikti tai patvirtinantį dokumentą.

Be Institucijos išankstinio sutikimo negalima:

- atlikti Sutarties sąmatos pakeitimų;
- naudoti Sutarties priede nurodytą „Nenumatytyjū išlaidų“;
- perkelti daugiau kaip 15 procentų eilutės vertės lėšų iš vienos sąmatos eilutės į kitą (sąmatos eilutė atitinka vieną projekto veiklą);
- naudoti sutaupyty / nepanaudoty lėšų naujai Sutartyje nenumatytai veiklai (vykdytojo motyvuotas prašymas teikiamas svarstyti Ministerijos Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos teikimo komisijai).

Rekomendacijos:

- jeigu norite panaudoti nenumatytyšias išlaidas, sutaupyty lėšas ir / ar atlikti kitus Sutarties sąmatos pakeitimus, iš anksto pateikite motyvuoty prašymą už Jūsų projekto priežiūrą atsakingam Institucijos darbuotojui;
- jeigu iš Programos lėšų padengiama tik dalis išlaidų, nurodyty pateikiamoje sąskaitoje ar kitame išlaidas pagrindžiančiame dokumente, ant jo aiškiai pažymėkite, kokia dalis apmokama iš Programos lėšų ir nuosavo indėlio (pvz., pateikiant nuomos, ryšių ar panašių paslaugų ir pagrindimo ir (arba) išlaidų mokėjimo įrodymo dokumentus, tik dalis juose nurodyty išlaidų yra tiesiogiai susijusios su projekto vykdymu, todėl turi būti aiškiai pagrįsta ir argumentuotai nurodyta, kiek šių išlaidų priskiriama projektui, kaip apskaičiuota); jei projekto vykdytojas vykdo kelis projektus, ant sąskaitos turi būti nurodyta, kokia konkreti suma priskiriama konkrečiam projektui.

- jeigu vykdytojas mokesčius Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai ir Valstybinei mokesčių inspekcijai moka vienu pavedimu už visus įstaigos darbuotojus ir /ar ekspertus, ant pavedimo kopijos aiškiai nurodykite išlaidas pagal atskirus asmenis ir jiems priskaičiuotas sumas.

Primename, kad visos tinkamos finansuoti projekto išlaidos turi būti pagrįstos išlaidų patyrimo ir jų apmokėjimo dokumentais:

- apmokėjimo dokumentai yra: banko sąskaitos išrašas, išrašas iš internetinės bankininkystės, mokėjimo nurodymo kopija, čekis, kvitas ar kt. dokumentas, kuris įrodo išlaidų apmokėjimą.
- tinkamos projekto išlaidos ir jas pagrindžiantys dokumentai yra*:

	Išlaidos numatytoms veikloms finansuoti	Ataskaitoje pateikiami dokumentai
1.	Honorarai ekspertams ir pranešėjams, jų socialinio draudimo įmokos ir kiti mokesčiai:	<ul style="list-style-type: none"> - darbo užmokesčio išlaidas pagrindžiantys dokumentai, įskaitant mokesčių mokėjimą Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai ir Valstybinei mokesčių inspekcijai; - autorinių, paslaugų ir/ar kitų sutarčių kopijos; - perdavimo-priėmimo aktų kopijos; - PVM sąskaitų / sąskaitų / kvitų kopijos; - apmokėjimą įrodančių dokumentų kopijos; - sukurtų rezultatų (pvz., mokymo medžiagos, rekomendacijų, bukletų, vaizdo reportažų ir kt.) pavyzdžiai ir/ar jų kopijos.
2.	Prekių/paslaugų pirkimo išlaidos:	<ul style="list-style-type: none"> - sutarčių kopijos; - perdavimo-priėmimo aktų kopijos; - PVM sąskaitų / sąskaitų / kvitų kopijos; - viešųjų pirkimų dokumentų kopijos; - avansinės apyskaitos kopija (jeigu mokėta darbuotojo asmeninėmis lėšomis); - apmokėjimą įrodančių dokumentų kopijos; - sukurtų rezultatų (pvz., mokymo medžiagos, bukletų, vaizdo reportažų, suvenyrų ir kt.) pavyzdžiai ir / ar jų kopijos.
3.	Kelionės išlaidos:	<ul style="list-style-type: none"> - įstaigos vadovo įsakymo dėl darbuotojo komandiruotės, dienpinigių skyrimo ir kitų išlaidų apmokėjimo kopija; - avansinės apyskaitos kopija (jeigu mokėta darbuotojo asmeninėmis lėšomis); - kelionės bilietai (keliaujant lėktuvu pateikiamos ir įlaipinimo šaknelių kopijos); - transporto nuomos sutarties kopija; - paslaugų perdavimo-priėmimo akto kopija; - kelionės draudimo poliso kopija; - PVM sąskaitų faktūrų / sąskaitų / kvitų kopijos; - apmokėjimą įrodančių dokumentų kopijos; - komandiruotės / kelionės ataskaita; - jei yra, kiti dokumentai (pvz., renginio programa, dalyvių sąrašas, mokymų pažymėjimas ir kt.).
4.	Nakvynės išlaidos:	<ul style="list-style-type: none"> - PVM sąskaitų / sąskaitų / kvitų kopijos; - avansinės apyskaitos kopija (jeigu mokėta darbuotojo asmeninėmis lėšomis); - apmokėjimą įrodančių dokumentų kopijos. <p><i>Pastaba: Sąskaitose / kvituose turi būti nurodyta tiksli nakvynės data, užsakytų kambarių skaičius, klientų pavardės ir kita aktuali informacija.</i></p>
5.	Maitinimo išlaidos:	<ul style="list-style-type: none"> - PVM sąskaitų / sąskaitų / kvitų kopijos;

		<ul style="list-style-type: none"> - avansinės apyskaitos kopija (jeigu mokėta darbuotojo asmeninėmis lėšomis); - apmokėjimą įrodančių dokumentų kopijos. <p><i>Pastaba: Sąskaitose / kvituose turi būti nurodyta tiksli renginio data, svečių skaičius ir kita informacija, pridedama kvito kopija.</i></p>
6.	Viešinimo išlaidos:	<ul style="list-style-type: none"> - spaudos pranešimų kopijos; - viešinimo priemonių pavyzdžiai, nuotraukos, vaizdo reportažai ir / ar kita medžiaga; - PVM sąskaitų / sąskaitų / kvitų kopijos; - apmokėjimą įrodančių dokumentų kopijos.
7.	Kita:	- atitinkamas išlaidas pagrindžiantys dokumentai.
Kitos projekto vykdymo išlaidos		Ataskaitoje pateikiami dokumentai
8.	Patalpų nuomos, komunalinių ir ryšio paslaugų išlaidos:	<ul style="list-style-type: none"> - įstaigos vadovo įsakymo dėl dalies ar visų nuomos, komunalinių ir ryšių išlaidų priskyrimo projektui kopija; - buhalterinė pažyma apie komunalinių paslaugų ir ryšio išlaidų dalies, priskiriamos projektui, apskaičiavimą; - vadovo įsakymo dėl telefonų numerių priskyrimo projektui kopija; - nuomos / panaudos sutarties kopija (jei ne nuosavos patalpos); - PVM sąskaitų faktūrų / sąskaitų / kvitų kopijos; - apmokėjimą įrodančių dokumentų kopijos.
9.	Transporto išlaidos:	<ul style="list-style-type: none"> - įstaigos vadovo įsakymo dėl automobilio priskyrimo projektui kopija; - transporto priemonės panaudos/nuomos sutarties kopija; - pažyma apie automobilio kuro sunaudojimo normą; - kelionės lapų kopijos; - kuro nurašymo aktai; - PVM sąskaitų faktūrų / sąskaitų / kvitų kopijos; - avansinės apyskaitos kopija (jeigu mokėta darbuotojo asmeninėmis lėšomis); - apmokėjimą įrodančių dokumentų kopijos.
10.	Prekių/paslaugų pirkimo išlaidos:	<ul style="list-style-type: none"> - sutarčių kopijos; - perdavimo-priėmimo aktų kopijos; - avansinės apyskaitos kopija (jeigu mokėta darbuotojo asmeninėmis lėšomis); - PVM sąskaitų / sąskaitų / kvitų kopijos; - viešųjų pirkimų dokumentų kopijos; - apmokėjimą įrodančių dokumentų kopijos.
11.	Sąskaitos atidarymo ir aptarnavimo išlaidos:	<ul style="list-style-type: none"> - banko sutarties kopija; - išrašų kopijos.
12.	Kita:	- atitinkamas išlaidas pagrindžiantys dokumentai.
Administravimo išlaidos		Ataskaitoje pateikiami dokumentai
13.	Darbo užmokesčio išlaidos:	<ul style="list-style-type: none"> - darbuotojų darbo sutarčių kopijos; - įstaigos vadovo įsakymo dėl darbuotojui priskirtų papildomų su projektu susijusių funkcijų kopija (įsakyme turi būti nurodytas projekto pavadinimas, projekto įgyvendinimo sutarties numeris, darbuotojo funkcijos, už kurias išmokamas priedas, darbo trukmė ir laikas, darbo įkainiai); - darbo užmokesčio priskyrimo žiniaraščių kopijos (turi būti nurodyti visi priskaityti su darbo užmokesčiu susiję mokesčiai); - darbo laiko apskaitos žiniaraščiai.
14.	Paslaugų pirkimo išlaidos:	<ul style="list-style-type: none"> - paslaugų sutarties kopija; - individualios veiklos pažymos kopija;

		<ul style="list-style-type: none"> - priėmimo-perdavimo akto kopija; - PVM sąskaitų faktūrų / sąskaitų / kvitų kopijos; - apmokėjimą įrodančių dokumentų kopijos.
15.	Kita:	- atitinkamas išlaidas pagrindžiantys dokumentai.
Nenumatytosios išlaidos		Ataskaitoje pateikiami dokumentai
16.	Su projekto veikla susijusios, bet Sutartyje nenumatytos išlaidos:	- atitinkamas išlaidas pagrindžiantys dokumentai.

* Projekto vykdytojas gali ir/ar Institucijos prašymu turi pateikti kitus išlaidas pagrindžiančius dokumentus.

Pagrindinės klaidos:

susijusios su išlaidų patyrimo ir apmokėjimo laikotarpiu:

- projekto išlaidos patiriamos ne projekto veiklų (arba atitinkamų metų veiklų, jei projektas trunka ilgiau nei 1 metus) įgyvendinimo laikotarpiu arba apmokamos pasibaigus projekto veiklų (arba atitinkamų metų veiklų, jei projektas trunka ilgiau nei vienus metus) įgyvendinimo laikotarpiu;

susijusios su komandiruočių išlaidomis:

- į tarnybinę komandiruotę siunčiami ne projektą vykdančios įstaigos darbuotojai ir jiems komandiruočių pagrindu mokami dienpinigiai ir kitos susijusios kelionės išlaidos;
- komandiruočių / kelionių išlaidos viršija valstybei partnerei Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytą dydį;
- tarnybinių komandiruočių metu mokami ir dienpinigiai, ir suteikiamos maitinimo paslaugos (*galima pasirinkti tik vieną maitinimo išlaidų kompensavimo būdą*);
- grįžtant iš komandiruočių užsienio valstybėje, už dieną, kurią pervažiuojama Lietuvos Respublikos valstybės siena, mokama ne tokia dienpinigių norma (*paskutinę komandiruočių dieną mokama 50 procentų finansų ministro patvirtintos dienpinigių užsienio valstybėje normos*);
- deklaruojant maitinimo išlaidas sąskaitose / kvituose nenurodoma tiksli renginio data, svečių skaičius ir kita informacija;
- deklaruojant nakvynės išlaidas sąskaitose / kvituose nenurodoma tiksli nakvynės data, užsakytų kambarių skaičius, klientų pavardės ir kita aktuali informacija;

susijusios su pagrindžiančiais dokumentais:

- kartu su ataskaita nepateikiami išlaidas pagrindžiantys dokumentai;
- išlaidas pagrindžiančių dokumentų išrašymo datos vėlesnės nei dokumentų apmokėjimo datos;
- išlaidas pagrindžiantys dokumentai išrašyti anksčiau nei suteiktos paslaugos ar atlikti darbai;
- kartu su išlaidas pagrindžiančiais dokumentais nepateikiami mokėjimą įrodantys dokumentai;
- nepateikiami paaiškinimai ant išlaidas pagrindžiančių dokumentų kopijų, banko mokėjimo pavedimų išrašų;
- išlaidas pagrindžiančių dokumentų kopijos nepasirašytos įstaigos vadovo, projekto vadovo arba projekto finansininko, nėra spaudo „Kopija tikra“;
- jei projektui priskiriamos ne visos išlaidas pagrindžiančiame dokumente nurodytos išlaidos, ant dokumento neužrašoma projektui priskiriama suma, nepateikiami sumos priskyrimo projektui pagrindimą įrodantys dokumentai (įsakymai, metodikos, buhalterinės pažymos ir pan.);

susijusios su valiutos keitimo kursu:

- deklaruojant patirtas išlaidas užsienio valiuta, valiutos kursas pritaikytas neatsižvelgiant į šioje atmintinėje naudoti rekomenduojamą euro ir užsienio valiutų santykį;
- ant išlaidas pagrindžiančių dokumentų, kai išlaidos patirtos kita valiuta nei eurai, nepateiktas išlaidų aprašymas anglų kalba, valiutos keitimo kursas, data ir suma eurai;

susijusios su deklaravimu:

- deklaruojama išlaidų suma didesnė nei apmokėta suma pagal išlaidas pagrindžiančius dokumentus;
- deklaruojamos nesusijusios su projektu (pvz., komunalinės, ryšio, biuro išlaikymo, transporto ir kt.) išlaidos;
- išlaidas pagrindžiančių dokumentų kopijos nepasirašytos įstaigos vadovo, projekto vadovo arba projekto finansininko, nėra spaudu „Kopija tikra“;
- įvairių rūšių išlaidos viršija Apraše nustatytas ribas: kitos projekto vykdymo išlaidos negali viršyti 10 procentų Programos lėšomis finansuojamos projekto dalies vertės; administravimo išlaidos negali viršyti 10 procentų Programos lėšomis finansuojamos projekto dalies vertės; nenumatytosios išlaidos negali viršyti 5 procentų Programos lėšomis finansuojamos projekto dalies vertės.

ATASKAITOS RENGIMAS IR TEIKIMAS

Projekto vykdymo Ataskaita Institucijai turi būti pateikta laiku ir ne vėliau kaip iki Sutartyje nustatyto termino. Galimybė pratęsti nustatytą terminą gali būti svarstoma tik tokiu atveju, jeigu vykdytojas motyvuotu prašymu į Instituciją kreipiasi iš anksto, likus bent dviem savaitėms iki projekto įgyvendinimo termino pabaigos.

Ataskaita turi būti parengta pagal rekomenduojamą formą, patvirtintą Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2014 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-226 „Dėl rekomenduojamų formų, reikalingų vystomojo bendradarbiavimo veiklai įgyvendinti ir informacijai apie suteiktą humanitarinę pagalbą teikti, patvirtinimo“, ir jos pildymo reikalavimus. Ataskaitoje būtina išsamiai aptarti visus nurodytus klausimus, prie jos pridėti projekto veiklą ir rezultatus iliustruojančius priedus ir aiškiai nurodyti, kiek ir kokie priedai pridedami.

Ataskaita turi būti parengta tvarkingai, taisyklinga lietuvių kalba arba, jei vykdytojas yra užsienio juridinis ar fizinis asmuo, anglų kalba.

Institucijai teikiamas projekto vykdymo Ataskaitos originalas turi būti pasirašytas įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens. Visi Ataskaitos ir jos priedų lapai turi būti sunumeruoti. Išlaidas pagrindžiantys dokumentai turi būti sunumeruoti eilės, kuria jie yra pridedami prie projekto vykdymo Ataskaitos, tvarka.

Jei Ataskaitą vėluojate pateikti, turite raštu paaiškinti vėlavimo priežastis ir pateikti pateisinamuosius dokumentus. Sprendimą dėl pavėluotai pateiktos Ataskaitos priėmimo, išlaidų pripažinimo tinkamomis ir jų kompensavimo priima Ministerijos vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos teikimo komisija.

Jeigu Sutartis sudaroma dėl ilgiau nei vienus metus trunkančio projekto vykdymo, einamųjų kalendorinių metų pabaigoje iki Sutartyje nustatytos datos vykdytojas Institucijai pateikia tarpinę ataskaitą. Tarpinėje ataskaitoje turi būti aprašyta einamųjų kalendorinių metų veikla, taip pat įtrauktos einamaisiais metais patirtos ir apmokėtos išlaidos.

Rekomendacijos:

- rengdami projekto vykdymo Ataskaitą iš anksto konsultuokitės su už Jūsų projekto priežiūrą atsakingu Institucijos darbuotoju;
- išsamiai ir detalai atsakykite į visus dalykinės Ataskaitos klausimus, aprašykite įgyvendintą veiklą, pasiektus rezultatus, viešinimo veiklą ir kt.;
- Ataskaitoje aprašykite visus Sutarties sąlygų ir / ar neesminių veiklos plano pakeitimų atvejus, pateikite pakeitimų motyvus;

- įsitikinkite, kad užpildėte visas Ataskaitos dalis, pridėjote visus privalomus ir kitus priedus;
- rekomenduojame kartu su Ataskaita pateikti paramos gavėjų atsiliepimus (projekto partnerio/-ių ir dalyvių vertinimus apie projekto veiklą, naudą, tęstinumo poreikį ir pan.).

Pagrindinės klaidos:

- Ataskaita pasirašyta ne įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens;
- Ataskaita parengiama netvarkingai, nesilaikant pildymo reikalavimų, neatsakoma į klausimus;
- nepateikiami dalykinės Ataskaitos dalies priedai, pagrindžiantys įgyvendintas veiklas;
- kartu su Ataskaita nepateikiama finansinė ataskaita;
- nepateikiama informacija apie veiklą įgyvendinimo rezultatus;
- nepateikiama informacija apie finansinius projekto vykdymo aspektus.

SVARBŪS DOKUMENTAI

- Projekto įgyvendinimo Sutartis ir priedai, (jei yra) papildomas susitarimas ir priedai;
- Lietuvos Respublikos vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos įstatymas;
- Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vystomojo bendradarbiavimo veiklos įgyvendinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 278 „Dėl Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vystomojo bendradarbiavimo veiklos įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programos įgyvendinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2014 m. balandžio 17 d. įsakymu Nr. V-62 „Dėl Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programos įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2014 m. lapkričio 11 d. įsakymas Nr. V-226 „Dėl rekomenduojamų formų, reikalingų vystomojo bendradarbiavimo veiklai įgyvendinti ir informacijai apie suteiktą humanitarinę pagalbą teikti, patvirtinimo“;
- Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas;
- Tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. 1433 „Dėl Tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“;
- Vystomojo bendradarbiavimo komunikacijos gairės.

10

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Vystomojo bendradarbiavimo departamentas
 El. paštas vbd@urm.lt, projektai@urm.lt, www.orangeprojects.lt.
 Tel. 8 706 52985

Centrinės projektų valdymo agentūros Tarptautinių programų valdymo departamentas
 El. paštas vystomasis@cpva.lt, www.cpva.lt.
 Tel. 8 5 219 1347